

Jyväskylän maalaiskunnan valtuusto

Maanantai 18.2.2008, 17§ ”Esiselvitys Jyväskylän ja Jyväskylän maalaiskunnan muodostaman uuden kunnan perustamisesta”

Keskustan ryhmäpuheenvuoro uuden kunnan perustamisesta

Kunnanjohtaja Arto Lepistö kertasi valtuuston 140-vuotisjuhlakokouksessa ja maalaiskunnan 140-vuotispääjuhlassa Vaajakoskella 9.2. historiaa maalaiskunnan synnystä. Ilmeni, että jo silloin oli jarrumiehiä. Ilmeni, että jo silloin jotkut tahot vastustivat uuden kunnan perustamista. Ilmeni, että jo silloin valtuuston käytöksessä esiintyi vallattomuutta. Mikään ei siis liene muuttunut noista ajoista.

Historiaa nyt sen enempää kertaamatta, tulee meidän kohdistaa katseemme tulevaan, koska siellä Sinä, minä ja jälkeläisemme elämme. Tuleva päätös on suuri ja merkittävä. Kuntayhdistymisessä on kyse strategisesta kuntaliitoksesta. Tämä tarkoittaa myös sitä, että meidän on oltava valmiit luopumaan jostain, valmiit ottamaan haaste ja riski vastaan, uskallettava panna itsemme peliin. Jos tätä emme tee, on kyse vain mielipiteestä, joka ei vaikuta mihinkään. Hyvin suunnittelemalla siedämme riskit, jotka johtavat tuloksiin. Keskusta on vahvassa asemassa tässä päätöksessä ja yhteistyömme Jyväskylän keskustan ryhmän kanssa on tuonut mieleistämme tulosta uuden, perustettavan kunnan toimintoihin. Näkemyksemme on otettu laajasti huomioon. Prosessi on edennyt ryhdikkäästi ja pysynyt kuntajakoselvittäjä Jarmo Asikaisen käsissä. Asioista on hyvin tiedotettu niin valtuutettuja kuin kuntalaisia. Joskus vain olisi toivonut, että kuulijoita olisi ollut enemmän paikalla.

Keskustan tavoitteena on ollut kuntalaisten palvelujen turvaaminen niin lapsiperheille kuin jo enemmän elämänkokemusta omaaville vanhuksille. Kuntalaisille on taattava lähipalvelujen saatavuus sekä kattava ja toimiva palveluverkosto. Uusi kunta muodostaa maantieteellisesti luontevan ja eheän työssäkäyntialueen. Mahdollisuuksia ja vaihtoehtoja on enemmän. Uusi kunta pystyy hoitamaan peruspalvelut paremmin kuin itsenäinen maalaiskunta. Alueen yhdyskuntarakenne tukee myös uuden kunnan perustamista.

Keskustan omat tavoitteet viime syksyltä.

Keskustan ryhmän tavoitteita viime syksyltä jo keskustelujen alkuvaiheissa kuntajakoratkaisussa ovat olleet mm.

Peruspalvelujen säilyminen. Keskusta ei hyväksy nykyisten peruspalvelujen karsimista, vaan keskeiset lähipalvelut (päiväkot-, koulu- ja terveyspalvelut) tulee turvata. Maalaiskunnassa peruskoulutarpeet tulee huomioida painokkaasti, sillä maalaiskunnassa

on lapsia suhteessa enemmän kuin kaupungissa. Tämän vuoksi perusopetukseen liittyvä opinpolku on keskustalle tärkeä. Energiayhtiö Keski-Suomen Valon myynnistä saatujen rahojen kohdennus tulee nimenomaan kohdentaa maalaiskuntaan mm. kouluinvestointeihin. Lukuisten kosteusvaurioiden takia maalaiskunta on altistanut koululaisensa ja työntekijänsä sisäilmaongelmille, joista on viimein päästävä.

Sosiaali- ja terveystaloudissa vanhuksien senioriasumista tulee kehittää ja tarjota useammalle vanhukselle kotiin suunnattua avopalvelua, jotta vanhukset voivat viettää ja nauttia arvokkaasta vanhenemisesta omassa ja tutussa kotiympäristössään. Kotihoitoa on kehitettävä laitoshoidon tarpeen kasvaessa. Lasten kotihoidontukea tulee jatkaa sekä hyödyntää enemmän perhepäivähoidon tuomia joustavuusmahdollisuuksia. Ei sovi unohtaa näiden toimien työllistävää vaikutusta ja hintakilpailukykyä. Nuorille tulee sallia maksuttomat liikuntatilat ennaltaehkäisemään nykyajan liikkumattomuuden ongelmia.

Haja-asutusalueiden maankäyttöä tulee kehittää nykyisten kylien pohjalta mahdollistamalla edelleen viihtyisän maaseutumaisen asumisen vaihtoehto.

Huomiota tulee kiinnittää haja-asutusalueiden tiestöön ja vesi- ja viemäriverkkojen kehittämiseen.

Uuden kunnan toiminnallisessa tuloksessa ja taloudellisessa asemassa veroprosentti tulee säilyttää 18,50 prosentissa, koska uuden kunnan tulee olla kilpailukykyinen suurten kaupunkien vertailussa. Tähän päästään palvelurakenteita ja toimintatapoja muuttamalla.

Uuden kunnan talouden tavoitteeksi tulee asettaa lainakannan kasvun pysäyttäminen vuosikatetta nostamalla ja mm. investointeja uudelleen arvioimalla.

Kunnan henkilöstömäärässä tulee hyödyntää eläköityminen ja arvioida näin vapautuvien virkojen täytön tarpeellisuus. Vastaavasti tulee suhtautua myönteisesti kilpailutukseen, ostopalveluihin ja muihin keinoihin, joilla kuntalaiset itse pääsevät valitsemaan tarvitsemiaan palveluja.

Nämä kaikki tavoitteemme on poimittu lokakuisesta muistioistamme.

Keskustan tavoitteiden toteutuminen

Jyväskylän maalaiskunnan Keskusta katsoo, että olemme saavuttaneen yhdessä Jyväskylän keskustan kanssa muiden ryhmien välisissä neuvotteluissa läpi hyvin ne tavoitteet, jotka palvelevat meidän mielestämme tulevaisuudessa parhaiten

kuntalaisia etenkin maalaiskunnan alueella asuvia. Täällä tänään tehtävällä päätöksellä tulee katsoa pitkälle tulevaisuuteen, useiden valtuustokausien yli.

Yhdistetyillä resursseilla me selviämme vähäisimmin vaurioin tulevista ongelmista ja haasteista, jotka ovat alati esillä: kuntalaisten palvelutarpeiden tyydyttäminen, tuottavuuden vaateet, sisäilmaongelmaiset päiväkodit ja koulut, toimivan ja kattavan palveluverkoston jatkumisen turvaaminen ja investointitarpeisiin vastaaminen. Myöskin työttömyyden ongelmaan pystytään vastaamaan paremmin yhteisin resurssein. Yhdessä yrittäen me saavutamme enemmän ja varmemmin ja uusi kunta saa terveen kuntatalouden.

Erittäin läheisenä ja arvokkaana tavoitteena keskustalla on ollut haja-asutus- ja taajamien ulkopuoliset alueet. Kylien ja taajamien väestörakennetta tullaan huomioimaan ja vahvistamaan kaavoituksella lisäämällä tonttitarjontaa ko. alueilla. Kylien asumis- ja elämänolosuhteita parannetaan. Yksityistieavustuksia jatketaan samalla tasolla kuin nyt. Vesiosuuskuntien tukemista jatketaan olemassa olevin käytäntein. Mm. näillä toimilla tullaan sijoitetut eurot saamaan kunnalle moninkertaisena hyötynä takaisin. Olemme saaneet muut osapuolet ymmärtämään, että haja-asutusalueisiinkin kannattaa sijoittaa ja että siellä elää paljon tyytyväisiä ja omatoimisia kuntalaisia.

Näkemyksemme mukaan maalaiskunnan taloutta on saatu pidettyä onnekkaasti plusmerkkisenä satunnaisilla isoilla kaupoilla, jotka ovat menneet läpi. Suomen talouden noususuhdanne on ollut myös tässä apuna, joskaan jatkossa elämä ei olisi näin auvoista.

Hankkeen vastustajat ovat esittäneet erilaisia verukkeita, pelkoja ja uhkakuvia uudesta Jyväskylästä ja sen mahdollisuuksista. Jopa harhaanjohtavia laskelmia on esitetty lehdistön kautta kuntalaisille, joiden ajatuksia ja arvoja on koetettu näin sekoittaa. Keskustan mielestä ei ole olemassa mitään merkkejä siitä, että kuntalaisten palvelut vähenisivät tai heikkenisivät uudessa ja raamikkaammassa kunnassa.

Mikäli maalaiskunta jatkaisi edelleen itsenäisenä, on valtuuston käsiteltävä oman kunnan Palvelurakennetyöryhmän laatima raportti, joka on julkaistu 3.12.2007. Raportin tehtävänä on ollut arvioida maalaiskunnan toimintaa itsenäisenä kuntana ja etsiä vaihtoehtoja, joiden avulla kunnan toimintaa voitaisiin merkittävästi tehosta, tuottavuutta nostaa ja kunnan taloutta parantaa. Visioita pohtivassa ryhmässä on ollut mukana edustajia laajasti eri puolueista. Yllättävän vähälle huomiolle jääneessä raportissa esitetään runsaasti vaihtoehtoja palvelujen karsintaan ja toimintojen keskittämiseen ja harventamiseen, jotta maalaiskunta yksin saavuttaisi terveen kuntatalouden tunnusmerkit. Tätä kuntalaisten palvelujen heikentämistä keskusta ei halua. Keskusta haluaa säilyttää kodinomaisen päivähoidon ja päiväkodit, koulut, kirjastot, terveyskeskukset sekä liikunta- ja uimahallit. Tämän olemme saaneet kirjatuksi laadittuun sopimukseen. Palvelujen tulee olla kuntalaisten saatavilla ja yhteistyöllä uudessa kunnassa se onnistuu paremmin ja

kantaa pidemmälle satoa. Keskustan mukaan uusi kunta on paras tapa varmistaa palvelujen tarjonta myös tulevaisuudessa.

Keskustan ryhmä katsoo luottavaisena tulevaan, vaikka uuden kunnan perustamisesta on esitetty kritiikkiäkin, mm. aikataulu-, organisaatio- ja kansanäänestyskysymyksiin liittyen. Hyvä niin, sillä kriittisistä näkemyksistä olemme saaneet voimaa ja samalla mahdollisuuden perustella itsellemme asioita ja välttyä turhalta asian jauhamiselta valtuustossa. Keskustan ryhmä ei ole tehnyt ryhmäpäätöksiä asiassa, eikä henkilö esittäessään erilaista näkemystä menetä silti luottamustamme. Olemme keskustelleet tulevasta suuresta muutoksesta paljon niin keskenämme, kaupunkikollegojen, kuntajakoselvittäjän kuin keskustalaisten kansanedustajien kanssa. Olemme ottaneet vastaan kuntalaisten näkemyksiä ja esittäneet perusteluita muutokselle. Kritiikille on annettu ja annetaan sijaa.

Useimmat liitosta vastustaneet ovat myöntäneet, että kuntayhdentyminen tultaisiin tekemään jossakin vaiheessa, miksi ei nyt, sen sijaan, että jatkettaisiin riitelyä liitoksesta. Yhdentymiskeskustelua jatkaen voisimme viettää Jyväskylän ja Jyväskylän maalaiskunnan liitoskeskustelun 100-vuotispäivää kuuden vuoden päässä.

Uudessa kunnassa pitää kaikkien tehdä työtä edelleen näiden mahdollisuuksien hyödyntämiseksi. Tämä on asia, joka tulee muistaa niidenkin, jotka ovat yhdentymistä vastaan. Uusi kunta ei ole autuus, vaan silti vaaditaan tiukkaa taloutta kuten kunnanhallitus esityksessään toteaa. Molemmissa vaihtoehdoissa kohdataan niukkuutta ja tiukkaa taloudenhoitoa, mutta yhdessä toimien meillä on mahdollisuuksia saavuttaa enemmän. Uuden kunnan haasteina ovat mm. saada uusi organisaatio toimimaan tehokkaasti ja kuntalaisten asioita hyvin hoitavaksi. Kunnan henkilöstöä tulee kohdella arvostavasti sijoitettaessa heitä uuteen kuntaorganisaatioon.

Keskustan ryhmä haluaa kiittää viranhaltijoita valmistelutyöstä ja etenkin Jarmo Asikaista niistä useista keskusteluista ja hyvistä esityksistä, joita olemme saaneet kuulla. Uudessa Jyväskylässä Sinunkin olisi hyvä ja parempia asua.

Keskustan ryhmä yhtyy kunnanhallituksen esitykseen ja kannattaa kuntajakoselvittäjän raporttiin pohjautuen strategista kuntaliitosta Jyväskylän kaupungin kanssa.

Jyväskylän maalaiskunnan keskustan ryhmä

Jari Colliander, rpj.
jari.colliander@jynok.fi
050-5538 494